

BESZÁMOLÓ

A XXV. HEVESY GYÖRGY ORSZÁGOS KÉMIA VERSENY MEGRENDEZÉSÉRŐL

A **Hevesy György Országos Kémia versenyt** a Magyar Természettudományi Társulat évente megrendezi az idén XXV. alkalommal.

A verseny a VII. és VIII. osztályosokat célozza meg. Így általános iskolásból és középiskolákból is számít résztvevőkre. Az idén a hagyományoknak megfelelően három fokozatban (iskolai, megyei/fővárosi és országos szinten) zajlott le. A verseny szakmai anyaga a VII-VIII-os korosztály kémiai, természet- és környezetismereti tananyagát öleli fel. Az iskolai és a megyei szinten, a versenyen írásbeli, míg az országos döntőn mind írásbeli, mind szóbeli és gyakorlati (laboratóriumi) feladatok is vannak. Amint az előző években is a versenynek sikerült megmozgatnia a kémia iránt érdeklődő legtehetségesebb tanulókat, akiknél a versenyen való részvétel hozzájárult a természettudományok iránti érdeklődés és a környezettudatos szemlélet továbbfejlesztéséhez.

A verseny első szakasza a helyi (iskola) fordulókban áll. A verseny anyagát az országos versenykiírás tartalmazza. Az iskolai fordulók koordinálását a megyei/fővárosi versenybizottságok végzik, ők határozzák meg az iskolai verseny anyagát és felkészüléshez felhasználható forrásokat. Az iskolai fordulókban a legjobban a megyei verseny kiírásnak megfelelően kerülnek a megyei/fővárosi döntőbe. Néhány megyében az iskolákból körzeti döntőbe jutnak a versenyzők és a körzeti döntők legjobbjai vesznek részt a megyei fordulón. Budapesten kerületi versenyeket tartanak, és innen jutnak tovább a legjobbak a Fővárosi döntőbe.

VII. és VIII. osztályos tanulók külön-külön kategóriában indulnak.

A házi versenyeken írásbeli feladatokat oldanak meg a versenyzők. A válaszok értékelését a helyi szaktanárok végzik a megyei/fővárosi kiírásnak megfelelően.

A versenyre az adott korosztályhoz tartozó tanulók nevezhetnek, a részvételnek más előfeltétele nincs. A továbbjutás feltételeit a területi kiírások rögzítik.

A verseny anyaga a VII. illetve VIII. osztályban a verseny időpontjáig elsajátított tananyag, a felkészüléshez az előző évek verseny feladatai is rendelkezésre állnak.

A megyei/fővárosi kiírás szerint legkésőbb 2014. február 21-ig megvalósultak a házi fordulók. A házi versenyen 90 perc áll rendelkezésre a feladatok megoldására.

A házi (iskolai) fordulók az iskolákban rendezik, a körzeti fordulók helyszínét a megyei szervezők határozzák meg.

A résztvevők száma a megyék és a főváros adatait tekintve szélsőséges eloszlást mutat:

van olyan megye ahol a versenyzők száma nem éri el a 40 főt, míg más megyékben meghaladja a 300 főt, Budapesten 2000 főnél is több tanuló vett részt helyi versenyeken.

A verseny második szakasza a megyei/fővárosi döntőkből áll, melyekhez a feladatsort és a javítókulcsot egységesen az országos verseny bizottság szakértői dolgozzák ki. A fordulót mind a 19 megyében, a fővárosban és az erdélyi tanulók részére Déván 2014. március 22-én megrendeztük. Az ismeretanyagot az országos verseny kiírás tartalmazza. A megyei döntő eredményeit a megyei versenybizottság teszi közzé, az országos döntőre javasolt versenyzők dolgozatait pedig az országos versenybizottsághoz továbbítja, ahol a döntősöket egységes felüljavítás után választják ki.

A házi fordulókban bejutók számát a megyei kiírás szerint a helyi versenybizottság állapítja meg. Néhány megyében a két korcsoportban összesen 40 alatt volt a döntősök létszáma, míg Budapesten 102 fő VII. osztályos és 104 fő VIII. osztályos tanuló vett részt a közép-döntőben.

A megyei döntő ismeretanyaga:

7. évfolyamos tanulók részére:

- A legfontosabb anyagok (levegő, víz hidrogén, oxigén, szén-dioxid) tulajdonságai
- Anyagcsoportok (elem, vegyület, keverék, oldat)
- Oldás, oldatok, tömeg %-os összetétel, elválasztási műveletek
- Atomszerkezet, periódusos rendszer.
- Ionok és egyszerű ionvegyületek
- Néhány elem és vegyület képlete és köznapi tulajdonságai (hidrogén, oxigén, nitrogén, klór, víz, szén-dioxid, sósav, ammónia)

8. évfolyamos tanulók részére, a 7. évfolyam anyagán felül:

- Redoxi és sav-bázis reakciók
- Nemfémes elemek és vegyületek

hazai versenyzők:

VII. osztályos tanulók: 535 fő,

VIII. osztályos tanulók: 390 fő

Az országos döntőbe a megyei fordulón szerzett abszolút pontszám alapján jutnak be a versenyzők.

A VII. illetve VIII. osztályból általában 30-30 tanuló. Az idén 30 fő hazai és 2 fő erdélyi versenyző jutott a VII. osztályosok döntőjébe és 33 fő hazai és 2 fő erdélyi versenyző jutott a VIII. osztályosok döntőjébe.

Az országos döntőre 2014. május 30-június 1. között Egerben az Eszterházy Károly főiskolán került sor. A feladatok összeállításában az országos versenybizottság szakértőin kívül egyetemi és főiskolai tanárok is részt vettek.

A döntőben a versenyzőknek írásbeli, szóbeli és gyakorlati (laboratóriumi) feladatokat is meg kellett oldaniuk. Az írásbeli válaszok értékelését a versenybizottság vezetésével a kísérő tanárok végezték. A szóbeli zsűriben középiskolai; egyetemi oktatók és főiskolai hallgatók is helyet kaptak. A gyakorlati feladatok értékelését az országos versenybizottság szakértőiből és az EKF oktatóiból álló zsűri végezte. A verseny három részből állt: írásbeli, szóbeli, gyakorlati (laboratóriumi). Az egyes részeket külön-külön pontoztuk, a végeredményt a pontszámok összege határozta meg. A két kategóriában az I. helyezett Hevesy György emléklaplettet kapott, 2-6. helyezett elismerő oklevélben és tárgyjutalomban részesült. Az egyes részekben elért legjobb teljesítményeket különdíjjal ismertük el.

Az országos döntő ismeretanyaga:

A 7. évfolyamos tanulók részére:

- A legfontosabb anyagok (levegő, víz, hidrogén, oxigén, szén-dioxid) tulajdonságai.
- Anyagcsoportok (elem, vegyület, keverék, oldat).
- Oldás, oldatok, tömeg %-os összetétel, elválasztási műveletek.
- Atomszerkezet, periódusos rendszer.
- Néhány elem és vegyület képlete és köznapi tulajdonságai (hidrogén, oxigén, nitrogén, klór, víz, szén-dioxid, sósav, ammónia)
- Ionok és ionvegyületek.
- Savak, bázisok, sók, kémhatás.
- Kémiai reakciók, kémiai számítások.

A 8. évfolyamos tanulók részére, a 7. évfolyam anyagán felül:

- Redoxi és sav-bázis reakciók.
- Nemfémes elemek és vegyületeik.
- Fémes elemek és vegyületeik.
- Kristályos anyagok rácstípusai.
- Energiaforrások, tápanyagok, műanyagok.

- Hevesy György munkásságának bemutatás

A VERSENY DÖNTŐJÉRE

2014. május 30-június 1. között EGERBEM az Eszterházy Károly főiskolán került sor.

Az írásbeli vizsgákra: 120 perc,

a szóbeli vizsgákra 15 perc felkészülés 5 perc felelet,

a gyakorlati feladatok (laboratórium) megoldására 90 perc állt rendelkezésre.

Az Országos döntőn résztvevői (hazai és erdélyi) diákok száma:

VII. osztályos tanuló: 31 fő

VIII. osztályos tanuló: 33 fő

A Hevesy György Országos Kémia verseny 25 éve sikeresen szolgálja a fiatal tehetségek felkutatását és gondozását. A természettudományok és a környezetvédelem iránti érdeklődés és elkötelezettség növelését. A versenyeken legjobban szereplő rendszeresen bejutnak a Nemzetközi Kémiai Diák Olimpián szereplő magyar csapatba, a versenyzők közül sokan választanak természettudományos és műszaki pályát a későbbiekben. A verseny egyben jól szolgálja az általános iskolai és középiskolai szaktanárok szakmai fejlődését és továbbképzését. Kapcsolatra ad lehetőséget a közoktatásban és felsőoktatásban tanító szakemberek között. A verseny lehetőséget nyújt a határon túli és hazai szakemberek közötti tapasztalatcserére és együttműködésre.

A versenyről beszámoló jelent meg a

Az erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Hírlevele, XXV. évf. 7-8. szám,
2014 júl-aug., 4. old., Fancsali Gábor, az erdélyiek kísérő tanára írta.

A verseny eredménylistája, és a versenyen készült fotók, közöttük a díjazottak, megtalálhatók a honlapunkon (www.mtte.hu) a képgalériában!

E HELYEN IS KÖSZÖNTETET MONDUNK TÁMOGATÓINKNAK!

KIEMELT TÁMOGATÓINK:

Emberi Erőforrások Minisztériuma, Nemzeti Tehetség Program, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat,

MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.

